

WYDZIAŁ TEOLOGII UNIwersytetu WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W OLSZTYNIE¹

Treść: — I. Dzieje. — II. Ustrój. — III. Działalność. — IV. Załączniki. 1. Ustawa z dnia 9 lipca 1999 roku o utworzeniu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. 2. Congregatio de Institutione Catholica (de Seminariis atque studiorum institutis: Decretum. 3. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie utworzenia i funkcjonowania Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. 4. Uprawnienia do nadawania stopnia naukowego Doktora Nauk Teologicznych. 5. Porozumienie o współpracy między Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie a Elbląskim Instytutem Teologicznym. 6. Akredytacja. 7. Bibliografia wydawnictw Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”. 8. Bibliografia wydawnictw Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II

I. DZIEJE

W dniu 21 sierpnia 1565 roku Biskup Warmiński Stanisław Hozjusz, Nuncjusz Apostolski Franciszek Kardynał Commendone i kanclerz Kapituły Warmińskiej Samson z Woryn złożyli w Lidzbarku podpisy i przywiesili pieczęcie na dokumencie, powołującym do życia Kolegium Jezuickie w Braniewie, mające prowadzić gimnazjum dla młodzieży świeckiej i seminarium diecezjalne dla dwudziestu czterech kleryków². Papież Grzegorz XIII bullą z 10 grudnia 1578 roku powołał do istnienia przy braniewskim Kolegium Jezuickim Alumnat Papieski, kształcący młodzieńców krajów innowierczych, głównie Danii, Szwecji, Anglii, Szkocji, a po zawarciu Unii Brzeskiej w 1596 roku także i Rusi. Papież Urban VIII w 1635 roku przekształcił Alumnat Papieski w Seminarium Papieskie, które działało do zniesienia w 1798 roku³. Kolegium w chwili powstania odziedziczyło 300-tomowy

¹ Komunikat wygłoszony podczas sesji naukowej na temat „Wyższe szkolnictwo kościelne w Polsce. Wizja Księdza Kardynała Karola Wojtyły i jej realizacja”, zorganizowanej przez Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie w dniu 12 kwietnia 2002 roku.

² J. O b ł ą k, O początkach kolegium jezuickiego i seminarium w Braniewie, *SW* 5(1968), s. 27–29; A. S z o r c, A. K o p i c z k o, Wyższe Seminarium Duchowne „Hosianum” w Olsztynie. Zarys dziejów, Olsztyn 1995, s. 17; A. S z o r c, Kolegium jezuickie w Braniewie i jego księgozbiór 1565–1626, Olsztyn 1998, s. 19.

³ G. L ü h r, Die Matrikel des päpstlichen Seminars zu Braunsberg 1578–1798, Braunsberg 1925; A. H o f f m a n n, Antonio Possevino's Bemühungen um die sogenannten nördlichen Päpstlichen Seminare 1578–1585, Koblenz 1929; A. S z o r c, A. K o p i c z k o, jw., s. 59–69; A. S z o r c, jw., s. 55–60.

księgozbiór po franciszkanach, który stał się zaczątkiem jego biblioteki⁴. Własnym nakładem zaczęło wydawać książki, gdy w 1697 roku wykupiło z rąk prywatnych drukarnię braniewską⁵ i prowadziło ją aż do kasaty zakonu w 1773 roku⁶. Kolegium miało nadawania bakaureatów, magisteriów, licencjatów oraz doktoratów filozofii i teologii, zgodnie z Pismami Apostolskimi papieża Juliusza III z 1552 roku⁷ i papieża Piusa IV z 1561 roku⁸.

⁴ Tamże, s. 93.

⁵ Jan Sachs 1589–1592, Jerzy Schönfels 1598–1626, Kacper Weingärtner 1636–1658, Piotr Freimuth 1660–1663, Henryk Schultz 1663–1680, Piotr Rosenbüchler 1681–1696. A. Szorc, jw., s. 99–100.

⁶ K. Korotajowa, Oficyna braniewska 1589–1773, Olsztyn 1964.

⁷ Institutum Societatis Jesu. Volumen I. Pragae 1757, p. 26–38: JULII III. CONFIRMATIO PRIVILEGIORUM Societati concessorum: et aliorum nova concessio. ANNO M.D.LII. Dilecto Filio Ignatio de Loyola, Praeposito Generali Societatis JESU. JULIUS PAPA III. Dilecte fili, salutem et Apostolicam benedictionem. SACRAE Religionis... Scholaribus Collegiorum Societatis hujusmodi in Universitatibus alicujus studii generalis existentium, quod ipsi (si praevio rigoroso et publico examine in eisdem Universitatibus idonei reperti fuerint, et Rectores Universitatum hujusmodi eos gratis, et amore Dei absque aliqua pecuniarum solutione promovere recusaverint) in Collegiis praedictis, a Praeposito Generali, pro tempore existenti, vel de ejus licentia, a quovis ex inferioribus Praepositis, vel Rectoribus hujusmodi Collegiorum, cum duobus etiam, vel tribus doctoribus, seu Magistris, per eosdem eligendis; Scholaribus vero Collegiorum eorundem, extra Universitates existentium, studiorum suorum cursu absoluto, et rigoroso examine praecedente, a dicto Praeposito Generali, vel de ejusdem licentia, a quovis ex Praepositis, vel Rectoribus hujusmodi Collegiorum, cum duobus, vel tribus Doctoribus, vel Magistris, per eosdem eligendis, quoscumque Baccalaureatus, ac Magisterii, Licentiatursae, ac Doctoratus gradus accipere: Praepositis vel Rectoribus cum Doctoribus hujusmodi, ut eosdem Scholares ad gradus ipsos promovere, eisdemque Scholaribus, ut postquam promoti fuerint, in eis legere, disputare, ac quoscumque alios actus ad haec necessarios facere, et exsequi, ac omnibus, et singulis privilegiis, praerogativis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, favoribus, gratiis, et indultis, ac omnibus, et singulis aliis, quibus alii in quibusvis Universitatibus studiorum hujusmodi, rigoroso examine praevio, ac alias juxta inibi observari solitos, et requisitos usus, ordinationes, ritus, am promoti fuerint, in eis legere, disputare, ac quoscumque alios actus ad haec necessarios facere, et exsequi, ac omnibus, et singulis privilegiis, praerogativis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, antelationibus, favoribus, gratiis, et indultis, ac omnibus, et singulis aliis, quibus alii in quibusvis Universitatibus studiorum hujusmodi, rigoroso examine praevio, ac alias juxta inibi observari solitos, et requisitos usus, ordinationes, ritus, ac mores, pro tempore promoti de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri, et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad ipsorum instar, sed pariformiter, et aequae principaliter absque ulla penitus differentia, uti, potiri, et gaudere in omnibus, et per omnia, perinde ac si gradus hujusmodi in eisdem Universitatibus, et non eorum Collegiis hujusmodi accepissent:... Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die XXII. Octobris, M.D.LII. Pontificatus nostri anno tertio. (–) Gal. Aquinas.

⁸ Institutum Societatis Jesu, V. I, Pragae 1757, p. 31–34; PII IV. CONFIRMATIO Et extensio facultatis conferendi gradus in Artibus et Theologia; necnon exemptionis a qualibet decimarum et impositionum solutione, ANNO M.D.LXI. PIUS PAPA IV. Dilecti Filii Salutem et Apostolicam benedictionem. EXponi nobis... Et insuper tibi moderno, et pro tempore existenti Praeposito Generali dictae Societatis, ut per te, vel illum, seu aliquem ex Praepositis, vel Rectoribus Collegiorum vestrorum, tam in Universitatibus Studiorum generalium, quam extra illas ubilibet consistentium, in quibus ordinariae Studiorum artium liberalium, et Theologiae lectiones habebuntur, cursusque ordinarii peragentur, ut dictae Societatis Scholares, et pauperes externos, qui dictas lectiones frequentaverint, et etiam divites (si Officiales Universitatum eos promovere recusaverint) cum per examinatores vestrae Societatis idonei sint inventi (solutis tamen per divites suis juribus Universitatibus) in vestris Collegiis Universitatum quarumcumque, et in aliis extra Universitates consistentibus Collegiis vestris, alios quoslibet Scholares, qui inibi sub eorundem Collegiorum obedientia, directione, vel disciplina studuerint, ad quoscumque Baccalaureatus, Licentiatursae, Magisterii, et Doctoratus gradus praefatos, ac alias in reliquis juxta litterarum JULII praedecessoris praedicti tenorem promovere; ipsique sic promoti privilegiis, aliisque in eisdem litteris contentis plenarie uti, potiri, et gaudere libere et licite valeant, auctoritate praefata concedimus, et indulgemus; ac ejusdem JULII praedecessoris litteras ad praemissa extendimus et ampliamus. ... Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX. Augusti, M.D.LXI. Pontificatus nostri anno secundo. (–) Caes. Glorierius.

Po ogłoszeniu *breve* papieża Klemensa XIV *Dominus ac Redemptor noster* z 21 lipca 1773 roku, którego w braniewskim Kolegium Jezuickim dokonał biskup pomocniczy warmiński Franciszek von Zehmen 20 czerwca 1780 roku, Seminarium Warmińskie do 1811 roku działało przy *Królewskim Gimnazjum Akademickim* w Braniewie, z dwiema klasami: filozoficzną i teologiczną, w których dwaj profesorowie kształcili przyszłych duchownych. W latach 1811–1818 zostało pozbawione oparcia o tę uczelnię⁹.

Rząd pruski pismem z dnia 19 maja 1818 roku postanowił zorganizować w Braniewie *Królewski Fakultet Filozoficzno-Teologiczny*, z pięcioma profesorami filozofii i trzema teologii. Przedmioty praktyczne należały do seminarium. W dniu 1 września 1821 roku zakład otrzymał nazwę *Lyceum Hosianum*¹⁰. Król pruski Fryderyk Wilhelm IV (1795–1861) w dniu 24 października 1843 roku nadał *Lyceum Hosianum* statuty. Zgodnie z nimi na Wydziale Filozoficznym były cztery katedry i na Wydziale Teologicznym także cztery katedry¹¹. *Lyceum Hosianum* miało prawo i obowiązek habilitowania nowych profesorów¹² i tak zwanych *prywatnych docentów*¹³. W 1912 roku powstała z niego *Królewska Akademia w Braniewie*, a po upadku monarchii *Państwowa Akademia w Braniewie*¹⁴. Akademia działała do 1944/45 roku, zachowując nadane w 1843 roku prawo habilitowania na wszystkie swe katedry. Prawo doktoryzowania otrzymała dopiero w 1934 roku¹⁵.

Warmińskie Seminarium Duchowne *HOSIANUM* po pięcioletniej przerwie wznowił w Olsztynie ks. dr Teodor Bensch, Administrator Apostolski Diecezji Warmińskiej, dekretem z dnia 17 października 1949 roku. Na otwarciu powiedział: *Boża Opatrzność za wstawiennictwem św. Józefa wyprowadziła na przekór wszystkim ludzkim przewidywaniom, tudzież sprzeciwom, seminarium ze stanu możliwości do rzeczywistości*¹⁶. Odrodzonym po wojnie seminarium kierowało dotąd dziewięciu księżom rektorom¹⁷.

⁹ A. Szorc, A. Kopiczko, jw., s. 69–78.

¹⁰ Tamże, s. 79.

¹¹ H. Mussinghoff, *Theologische Fakultäten im Spannungsfeld von Staat und Kirche. Veröffentlichungen der Kommission für Zeitgeschichte. Reihe B: Forschungen. Band 27, Mainz (bez roku), s. 50–51.*

¹² STATUTUM REGII LYCEI HOSIANI BRUNSBURGENSIS. § 25. Quilibet professor ordinarius dissertatione et oratione latina publice habenda ad munus docendi se habilem idoneumque esse probet; quod si bene cesserit, professorum et senatorum numero inseritur et a decano in collegium facultatis suo tempore inducitur. Oratione et dissertatione latina etiam extraordinarii professores se commendare debent. (Warmińskie Archiwum Archidiecezjalne AB J S 4 b).

¹³ Tamże: § 26. Si qui viri ad gradum doctoris vel licentiatum in universitate intestina promoti uni alterive facultati eo se consilio adjungere volunt, ut potestatem privatim docendi accipiant — magistri qui vocantur „privatim docentes” — ii veniam legendi primum a facultate petant, notata ea disciplina, quam tradere intendunt. Sequitur deinde colloquium a professoribus facultatis pro examine instituentium; quo bene peracto, candidatus ad lectionem de themate a facultate vel proposito vel approbato publice habendum admittitur. — Iudicium facultatis per Curatorem Ministerio transmittitur; quo cognito, Ministerium decernit, utrum voto candidati annuendum sit necne.

¹⁴ Tamże, s. 95 i 104.

¹⁵ E. Gatz [Hrsg.], *Priesterbildungsstätten der deutschsprachigen Länder zwischen Aufklärung und zweitem Vatikanischen Konzil. Mit Weistatistiken der deutschsprachigen Diözesen*, Rom – Freiburg – Wien 1994, s. 71.

¹⁶ Tamże, s. 113.

¹⁷ J. Wojtkowski, *Warmińskie Seminarium Duchowne w powojennym pięćdziesięcioleciu*. Olsztyn 1999: Pierwszy rektor to ks. dr Józef Łapot (1949–1958) z Diecezji Kieleckiej. Absolwent

Administrator Apostolski Diecezji Warmińskiej, dr Józef Drzazga, 29 maja 1966 roku wystosował prośbę do papieża Pawła VI o prawo nadawania bakalaureatu i licencjatu teologii absolwentom WSD *HOSIANUM*. Już jako Biskup Warmiński ponowną prośbę złożył 1 listopada 1972 roku w Kongregacji Nauczania Katolickiego. Kongregacja w dniu 30 listopada 1972 roku odpowiedziała odmownie, związana postanowieniami Komisji Studiów Episkopatu Polski i zaproponowała zawarcie umowy o współpracy naukowej z jednym z istniejących w Polsce ośrodków teologicznych¹⁸.

Biskup Warmiński dr Józef Drzazga powołał do życia w dniu 25 października 1974 roku *Studium Katechetyczne*, w oparciu o *Instytut Katolicki* założony przez ks. dr Józefa Wojtukiewicza i Adelę Stefanowicz w 1945 roku w Częstochowie, a działający na Warmii w Gietrzwałdzie od 1958 roku¹⁹.

Biskup Warmiński dr Józef Glempl ustanowił 26 września 1979 roku *Diecezjalny Instytut Kultury Chrześcijańskiej imienia Jana Pawła II*. Pomysłodawcą i dyrektorem aż do śmierci († 21 września 2001) był ks. prof. dr hab. Marian Borzyszkowski²⁰.

Fryburga Szwajcarskiego, katecheta, autor podręcznika, wydawca przykładów. Zorganizował seminarium, wykładał kilka przedmiotów. Miał genialną pamięć uczniów. — Drugi: Ks. Bp Dr Józef Drzazga (1958–1962). Student Gregoriany w Rzymie, absolwent KUL, psycholog, uczeń Ks. Prof. Józefa Pastuszki. Wprowadził seminaria naukowe dla alumnów. — Trzeci: Ks. Bp Dr Jan Oblak (1962–1968). Absolwent Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Historyk Kościoła, uczeń Ks. Prof. Tadeusza Glemmy. Miał genialną pamięć historyczną. Wprowadził na stanowiska Ojców Duchownych Misjonarzy św. Wincentego Depaul. Zapoczątkował jako profesor Sesje Naukowe Profesorów WSD *HOSIANUM* i po siedmiu latach starań założył „Studia Warmińskie”: od 1964 do 2001 roku 38 tomów; w pięciu pierwszych tomach pięć rozpraw habilitacyjnych. — Czwarty: Ks. Dr Henryk Gulbinowicz (1968–1970), absolwent KUL, moralista, uczeń Ks. Prof. Józefa Kellera. Otworzył alumnów na pracę duszpastersko-charytatywną przez opiekę nad chorymi w mieście, pod kierunkiem ojców duchownych. Obecnie Kardynał Metropolita Wrocławski. — Piąty: Ks. Dr Władysław Turek (1970–1982), absolwent KUL, pastoralista, uczeń Prof. Stefana Kunowskiego. Umożliwił diakonom zdobywanie tytułu zawodowego Magistra Teologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Starał się o zezwolenie na budowę seminarium przez Lecha Wałęsę. — Szósty: Biskup Dr Wojciech Ziemia (1982–1986), absolwent KUL, biblista, uczeń Ks. Prof. Stanisława Łacha, przygotował projekt, nabył prawo własności do ziemi i rozpoczął zagospodarowanie placu budowy seminarium w Olsztynie na Redykajnach. — Siódmy: Ks. Mgr Lic. Kazimierz Torla (1986–1991), absolwent KUL, katechetyk. Po dziesięcioletniej pracy duszpasterskiej w Stanach Zjednoczonych. Doprowadził budowę seminarium do poświęcenia przez papieża Jana Pawła II w dniu 6 czerwca 1991 roku. — Ósmy: Ks. Mgr Emil Rzeszutek (1991–1995), absolwent Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, filolog klasyczny, uczeń Profesor Zofii Abramowiczówny z Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Prowadził ostatnią fazę budowy seminarium: kościół i biblioteka. — Dziewiąty: Ks. Dr Jan Guzowski (od 1995 roku), absolwent Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie, moralista. Wykończył oraz wyposażył nowy budynek Biblioteki Seminaryjnej na Redykajnach i przeniósł zbiory. Współ z Biskupem dr. Jackiem Jezierskim pracował w Komisji-Matce Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, pod przewodnictwem Wiceministra prof. dr hab. Jerzego Zdrady. Został wybrany pierwszym Prodziekanem Wydziału Teologii tegoż Uniwersytetu.

¹⁸ Dane z lat 1966–1995 pochodzą z zestawienia: J. Wojtkowski, Kalendarium starań o uprawnienia akademickie dla Warmii po drugiej wojnie światowej, *SW* 29 (1992), s. 259–267.

¹⁹ J. G u z o w s k i [red.]: 50 lat służby Kościołowi. Warmińskie Wyższe Studium Katechetyczne, Olsztyn 1996.

²⁰ M. B o r z y s z k o w s k i, M. D a g i e l [red.], Instytut Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II w Olsztynie. Wczoraj i dziś 1979–1999, Olsztyn 1999.

Tenże sam Biskup Warmiński dr Józef Glemp 23 kwietnia 1980 roku ustanowił *Warmiński Instytut Teologiczny Historyczno-Pastoralny* w skład którego weszło *Warmińskie Seminarium Duchowne HOSIANUM*, *Warmińskie Wyższe Studium Katechetyczne* oraz *Instytut Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II*. Określenie *Historyczno-Pastoralny* wprowadzone zostało zgodnie z życzeniem Karola Kardynała Wojtyły, aby każdy ośrodek teologiczny w Polsce miał własny kierunek studiów, wyrażający się także w czasopiśmie naukowym.

W dniu 29 czerwca 1980 roku zawarta została pierwsza umowa o współpracy *Warmińskiego Instytutu Teologicznego Historyczno-Pastoralnego* z *Papieskim Fakultetem Teologicznym w Krakowie*. Umowę tę w dniu 20 października 1980 roku zatwierdziła Kongregacja Seminariorów i Studiów na cztery lata, wraz z afiliacją *Warmińskiego Seminarium Duchownego HOSIANUM* oraz *Warmińskiego Wyższego Studium Katechetycznego*.

Po upływie czterolecia, w dniu 29 czerwca 1984 roku zawarta została druga umowa o współpracy *Warmińskiego Instytutu Teologicznego* tym razem już z *Wydziałem Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie*. W odpowiedzi z dnia 17 września 1984 roku *Kongregacja Seminariorów i Studiów* zażądała przepracowania pism według wzorów umowy afiliacyjnej i norm afiliacyjnych, a także skreślenia punktu umowy przewidującego możliwość mianowania doktorów habilitowanych docentami i profesorami Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie²¹.

Trzy umowy afiliacyjne, dla *Warmińskiego Seminarium Duchownego HOSIANUM*, *Warmińskiego Wyższego Studium Katechetycznego* oraz *Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II* zostały podpisane z *Wydziałem Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie* w dniu 1 listopada 1984 roku i 7 listopada 1984 roku przedłożone przez Biskupa Warmińskiego dr Jana Obłąka do zatwierdzenia w *Kongregacji Seminariorów i Studiów*.

W przeddzień, 6 listopada 1984 roku biskup Julian Wojtkowski zgłosił na posiedzeniu *Rady Naukowej Episkopatu Polski* następujący wniosek: *Polskę Północną objąć siecią uczelni akademickich: 1) uruchomić Wydział Teologiczny Wileński w Białymstoku; 2) przywrócić Wydział Teologiczny Braniewski w Olsztynie; 3) utworzyć Papieski Fakultet Teologiczny w Gdańsku; 4) utworzyć Papieski Fakultet Teologiczny w Szczecinie*.

Kongregacja Seminariorów i Studiów na skutek interwencji Rektora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, ks. prof. dr. hab. Adama Kubisia, pismem do Franciszka Kardynała Macharskiego z dnia 24 listopada 1984 roku wyraziła zgodę na promocję akademicką wykładowców diecezjalnych i zakonnych instytutów teologicznych.

Kongregacja Seminariorów i Studiów w dniu 5 stycznia 1985 roku zatwierdziła na 10 lat afiliację do *Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie* dwu instytutów: *Warmińskiego Seminarium Duchownego HOSIANUM* oraz *Warmińskiego Wyższego Studium Katechetycznego*. Natomiast w dniu 5 wrześ-

²¹ Stworzenie możliwości promocji naukowej postulował ks. prof. dr hab. Alojzy Szorc podczas wizytacji „Warmińskiego Instytutu Teologicznego Historyczno-Pastoralnego” przez przedstawicieli Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

nia 1985 roku afiliację *Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II* na pierwsze pięciolecie, a w dniu 23 października 1990 roku na drugie pięciolecie.

Biskup Warmiński dr Edmund Piszcz w dniu 25 listopada 1990 roku zwrócił się do *Kongregacji Seminariów i Studiów* z prośbą o podniesienie *Warmińskiego Instytutu Teologicznego Historyczno-Pastoralnego* do godności *Akademickiego Studium Teologicznego*. *Kongregacja* w odpowiedzi z 11 stycznia 1991 roku podała siedem warunków powstania nowego wydziału teologicznego i zaproponowała stopniowe osiągnięcie celu przez agregację do istniejącego już wydziału teologicznego.

Biskup Warmiński dr Edmund Piszcz 9 lutego 1991 roku zaprojektował podział Diecezji Warmińskiej i utworzenie Metropolii Warmińskiej z dwiema sufraganiami oraz przekształcenie *Warmińskiego Instytutu Teologicznego Historyczno-Pastoralnego* w Papieski Wydział Teologiczny. Projekt ten wysłał 11 marca 1991 roku Franciszkowi Kardynałowi Macharskiemu.

Arcybiskup Metropolita Warmiński dr Edmund Piszcz w piśmie do *Kongregacji Seminariów i Studiów* z dnia 26 sierpnia 1992 roku proponuje połączenie *Warmińskiego Seminarium Duchownego HOSIANUM*, *Warmińskiego Wyższego Studium Katechetycznego* oraz *Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II* w jedno *Warmińskie Akademickie Studium Teologiczne* z prawem nadawania magisteriów i licencjatów Świętej Teologii, a także o zgodę na agregację do *Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej* w Krakowie.

W odpowiedzi na powyższe pismo *Kongregacja Seminariów i Studiów* 18 września 1992 roku przesłała projekt norm dla agregacji instytutu teologicznego.

Konferencja Plenarna Episkopatu Polski w dniu 14 października 1992 roku poparła utworzenie w Archidiecezji Warmińskiej samodzielnego studium teologicznego z prawami akademickimi.

Arcybiskup Metropolita Warmiński w dniu 1 stycznia 1993 roku wystosował do *Kongregacji Seminariów i Studiów* liczący 300 stron wydruku komputerowego wniosek o utworzenie na Warmii *Akademickiego Studium Teologicznego* czyli *Fakultetu Teologicznego*, oryginał złożył 7 stycznia 1993 roku w *Nuncjaturze Apostolskiej* w Warszawie, a kopię 11 stycznia 1993 roku podczas audiencji w *Kongregacji Seminariów i Studiów*.

Kongregacja Seminariów i Studiów w dniu 29 stycznia 1993 roku poleciła iść stopniowo do Wydziału Teologicznego. Utworzyć na próbę instytut agregowany. Złożoną dokumentację uznała za wystarczającą. Po spełnieniu i umocnieniu warunków akademickich *Kongregacja* będzie mogła rozważyć potrzebę utworzenia wydziału teologicznego. Zaleciła agregować *HOSIANUM* i udostępnić klerikom, świeckim i zakonom.

Senat *Papieskiej Akademii Teologicznej* w Krakowie 15 marca 1993 roku powołał komisję agregacyjną w składzie: ks. prof. dr hab. Jan Dyduch, Prorektor PAT, ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek, Dziekan Wydziału Teologicznego PAT, ks. prof. dr hab. Jan Dudziak, Prodziekan Wydziału Teologicznego PAT.

Arcybiskup Metropolita Warmiński w dniu 10 maja 1993 roku powołał do komisji agregacyjnej: biskupa prof. dr. hab. Juliana Wojtkowskiego, Prezesa *Warmińskiego Instytutu Historyczno-Pastoralnego*, ks. prof. dr. hab. Mariana Borzyszkowskiego, Wiceprezesa *Warmińskiego Instytutu Historyczno-Pastoralnego*.

go i Dyrektora *Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II* czyli *Studium Teologii dla Świeckich*, oraz ks. mgr. Emila Rzeszutka, Rektora *Warmińskiego Seminarium Duchownego HOSIANUM*.

Na spotkaniu obu komisji agregacyjnych, krakowskiej i warmińskiej, w Krakowie dnia 3 czerwca 1994 roku, ustalono w projekcie statutu 5 rozbieżności, resztę uzgodniono.

Na prośbę *Papieskiej Akademii Teologicznej* w dniu 18 listopada 1994 roku odbyło się w *Nuncjaturze Apostolskiej* w Warszawie spotkanie obu komisji agregacyjnych: krakowskiej i warmińskiej. Krakowska była za odłożeniem agregacji do czasu ratyfikacji konkordatu. Warmińska za agregacją, zanim wygaśnie afiliacja. Nuncjusz Apostolski zdecydował, że warmińska przygotowuje dwie wersje statutu i umowy, w redakcji warmińskiej i krakowskiej, do przekazania Kongregacji, która rozbieżności rozstrzygnie.

Arcybiskup Metropolita Warmiński 25 listopada 1994 roku podpisał prośbę o agregację, skierowaną do *Kongregacji Seminariorów i Instytutów Naukowych* oraz do Franciszka Kardynała Macharskiego, Wielkiego Kanclerza *Papieskiej Akademii Teologicznej* w Krakowie, dołączając statut i umowę w redakcjach warmińskiej i krakowskiej, konkordancję rozbieżności i listę wykładowców.

W nieobecności Franciszka Kardynała Macharskiego, czuwającego przy operowanym na serce w krakowskiej klinice Arcybiskupie Metropolicie Częstochowskim dr. Stanisławie Nowaku, strona warmińska podpisała w Częstochowie obie redakcje statutu i umowy, Nuncjusz Apostolski poświadczył autentyczność podpisów, Arcybiskup Metropolita Warmiński wystawił pismo przewodnie do Franciszka Kardynała Macharskiego.

Biskupi pomocniczy warmińscy prof. Julian Wojtkowski i dr Jacek Jezierski w dniu 2 grudnia 1994 roku przekazali dokumentację agregacyjną Franciszkowi Kardynałowi Macharskiemu, na ręce Siostry Justyny Sikory, sercanki, w rezydencji abp. krakowskich. Tegoż dnia nadeszło do Olsztyna potwierdzenie odbioru.

Franciszek Kardynał Macharski 16 grudnia 1994 roku przekazał Stolicy Apostolskiej dokumentację agregacyjną.

Nuncjusz Apostolski w Polsce powiadomił 31 grudnia 1994 roku, że afiliacja została przedłużona do czasu rozstrzygnięcia sprawy agregacji.

Pius Kardynał Laghi, Prefekt *Kongregacji Nauczania Katolickiego* 22 lutego 1995 roku erygował *Warmiński Instytut Teologiczny*, agregując go do *Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej* w Krakowie na próbę pięcioletnią, zatwierdził statut na próbę pięcioletnią, mianował na trzy lata Rektorem biskupa prof. dr. hab. Juliana Wojtkowskiego, dołączył trzy egzemplarze umowy o współpracę naukową między Arcybiskupem Metropolita Warmińskim a Rektorem *Papieskiej Akademii Teologicznej* w Krakowie.

Nowa umowa o współpracę naukową została podpisana 3 kwietnia 1995 roku przez Franciszka Kardynała Macharskiego Wielkiego Kanclerza *Papieskiej Akademii Teologicznej* w Krakowie, Arcybiskupa Metropolita Warmińskiego dr. Edmunda Piszczka, Rektora *Papieskiej Akademii Teologicznej* ks. prof. dr. hab. Adama Kubisia, Dziekana *Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie* ks. prof. dr. hab. Łukasza Kamykowskiego, i Rektora *Warmińskiego Instytutu Teologicznego*, biskupa prof. dr. hab. Juliana Wojtkowskiego.

Kongregacja Nauczania Katolickiego reskryptem z dnia 23 maja 1995 roku, Prot. N. 1604/90, zatwierdziła umowę.

Siedemnastoletnia współpraca Warmii z Krakowem, rozpoczęta afiliacją do *Papieskiego Fakultetu Teologicznego* w Krakowie trzech uczelni: *Warmińskiego Seminarium Duchownego*, *Warmińskiego Wyższego Studium Katechetycznego* oraz *Instytutu Kultury Chrześcijańskiej*, a zakończona agregacją *Warmińskiego Instytutu Teologicznego* do *Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej*, dała w wyniku 742 magisteria²² i 29 licencjatów²³ oraz 7 doktoratów. Cztery obrony i promocje odbyły się w Krakowie²⁴. Pozostałe przewody doktorskie, rozpoczęte w Krakowie, przenosi się do Olsztyna, gdzie nadano już 4 doktoraty, w tym 1 z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, a 3 ze współpracy z Wydziałem Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie²⁵.

Magisteria

Rok	Warmińskie Seminarium Duchowne	Warmińskie Wyższe Studium Katechetyczne	Instytut Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II	Suma
1	2	3	4	5
1982	4	0	0	4
1983	4	0	0	4
1984	11	3	0	14
1985	6	2	0	8
1986	9	2	16	27
1987	11	0	2	13
1988	6	2	18	26

²² M. B o r z y s z k o w s k i, M. D a g i e l [red.], jw., tablica na str. 21, sprawdzona i uzupełniona na podstawie protokołów egzaminów przez p. dr Katarzynę Parzych, której na tym miejscu wyrażam swą wdzięczność.

²³ Tamże, s. 77–80, zestawienie absolwentów studium licencjackiego, tytułów rozpraw oraz nazwisk promotorów. — Kościelny stopień naukowy Licencjata Świętej Teologii otrzymali kolejno: ks. Ryszard Koziół, Katarzyna Parzych, Beata Bilicka, Bożena Osik, Urszula Niemiro, ks. Andrzej Zieliński, ks. Marek Proszek, Halina Wolano-Nojman, Irena Siwołowska, Agnieszka Czernik, Jadwiga Błahuta, Jarosław Bielawski, Anna Kołakowska, Teresa Feszczyn, Jolanta Dąbkowska, Barbara Maliszewska, Andrzej Wołodźko, Jan Zenobiusz Nałęcz, ks. Krzysztof Banacki, Anna Szymczak, Iwona Lipka, ks. Marek Wyszyński, ks. Andrzej Midura, ks. Andrzej Chędoszko, Sylwester Szulgacz, Lucjan Stankiewicz, Anna Leniec, Barbara Alina Świniarska, Teresa Szlomkowska.

²⁴ Dr Beata Bilicka, Katecheza Mariologiczna Papieża Jana Pawła II, Olsztyn 2000; Dr Katarzyna Anna Parzych, Dialog jako metoda ewangelizacji współczesnego świata według Jana Pawła II, Olsztyn 2000; ks. dr Sławomir R o p i a k, Teologia hymnów polskojęzycznej Liturgii Godzin. Tom I. Okres Bożego Narodzenia, Olsztyn 2001; dr Urszula Niemiro, Mariologia w pismach Błogosławionego Honorata Koźmińskiego, Olsztyn 2001.

²⁵ Dr Anna L e n i e c, Soteriologia Soboru Watykańskiego II w Encyklikach papieża Jana Pawła II, Olsztyn 2001 (mnps); Dr Teresa F e s z c z y n, Raport Sekretarza Generalnego ONZ U'Thanta „Człowiek i jego środowisko” a teologia ekologiczna, Olsztyn 2001 (mnps); Dr Barbara Ś w i n i a r s k a, Pismo Święte w sakramentologii *Katechizmu Rzymskiego* (1566) i *Katechizmu Kościoła Katolickiego* (1992), Olsztyn 2001 (mnps).

1	2	3	4	5
1989	4	0	3	7
1990	1	2	10	13
1991	8	2	20	30
1992	8	7	5	20
1993	16	2	15	33
1994	10	8	28	46
1995	10	10	52	72
1996	10	7	61	78
1997	5	26	88	119
1998	13	25	86	124
1999	11	31	62	104
Razem:	147	129	466	742

Podczas agregacji *Warmińskiego Instytutu Teologicznego* do *Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej* w Krakowie, z polecenia Ministra Edukacji Narodowej Mirosława Handkego ośmioosobowa komisja przygotowała połączenie trzech wyższych uczelni olsztyńskich w *Uniwersytet Warmińsko-Mazurski*. W skład komisji weszli: Wiceminister Edukacji Narodowej prof. dr hab. Jerzy Zdrada jako przewodniczący. Wojewoda Warmińsko-Mazurski mgr inż. Zbigniew Babalski. Z ramienia *Akademii Rolniczo-Technicznej* Rektor prof. dr hab. Stefan Smoczyński i Prorektor prof. dr hab. Ryszard Górecki. Z ramienia *Wyższej Szkoły Pedagogicznej* Rektor prof. dr hab. Andrzej Staniszewski i Prorektor prof. dr hab. Józef Górniewicz. Z ramienia *Warmińskiego Instytutu Teologicznego* Rektor ks. prof. dr hab. Alojzy Szorc i prorektor ks. dr Zdzisław Kunicki, nie mogli wejść do komisji, gdyż obaj będąc etatowymi pracownikami *Wyższej Szkoły Pedagogicznej* naruszyliby parytet: po dwu z każdej wyższej uczelni Olsztyna. Dlatego z woli Księdza Arcybiskupa Metropolity Warmińskiego dr Edmunda Piszczka członkami komisji zostali: ks. biskup dr Jacek Jeziński i ks. dr Jan Guzowski, Rektor *Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej HOSIANUM*, które z chwilą powstania uniwersytetu nie straciło swej autonomii a dało uniwersytetowi 434-letnią tradycję.

Komisja przygotowała trzy dokumenty:

1) Ustawę z dnia 9 lipca 1999 roku o utworzeniu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, podpisaną przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego. (Dz. U. Nr 69, poz. 762);

2) Umowę między Państwem a Kościołem, podpisaną w dniu 31 sierpnia 1999 r. w Nuncjaturze Apostolskiej w Warszawie przez ks. kard. Józefa Glempa, Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski i ks. abp. Edmunda Piszczka, Metropolity Warmińskiego (strona kościelna), oraz prof. dr hab. Mirosława Handkego, Ministra Edukacji Narodowej i prof. dr hab. Ryszarda Góreckiego, Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (strona państwowa).

3) Dekret N. 234/98 Kongregacji Nauczania Katolickiego z dnia 15 sierpnia 1999 roku o utworzeniu Kościelnego Wydziału Teologii na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie z dotychczasowego Warmińskiego Instytutu Teologicznego. Dekret podpisał Pius Kardynał Laghi, Prefekt Kongregacji oraz arcybiskup Józef Pittau, sekretarz.

Wszystkie trzy dokumenty stanowią załączniki do niniejszego opracowania.

II. USTRÓJ

Zgodnie z ustawą, powołującą do istnienia *Uniwersytet Warmińsko-Mazurski*, od 1 września do 31 grudnia 1999 roku na Wydziale Teologii obowiązki dziekana pełnił ostatni Rektor *Warmińskiego Instytutu Teologicznego*, ksiądz prof. dr hab. Alojzy Szorc, a Rada Naukowa *Warmińskiego Instytutu Teologicznego* pełniła obowiązki Rady Wydziału. Do dnia 31 grudnia odbyły się wybory, zgodnie ze *Statutem Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie*. Dziekanem został wybrany ks. prof. dr hab. Alojzy Szorc, prodziekanami zaś ks. dr hab. Władysław Nowak, prof. UWM i Ks. adiunkt dr Jan Guzowski, Rektor Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej w Olsztynie. Wybrana została również Rada Wydziału oraz delegaci Wydziału do Senatu uczelni.

Struktura organizacyjna Wydziału ulegała kolejnym przeobrażeniom.

Wniosek Arcybiskupa Metropolity Warmińskiego, dr Edmunda Piszczka, przedłożony *Kongregacji Nauczania Katolickiego* 4 kwietnia 1999 roku w sprawie powołania do istnienia Wydziału Teologii w Olsztynie przewidywał na Wydziale Teologii 5 instytutów z 16 katedrami:

I. Instytut Teologii Systematycznej

1. Katedra Filozofii Chrześcijańskiej — ks. prof. dr hab. Józef TUREK
2. Katedra Teologii Biblijnej — ks. prof. dr hab. Roman KRAWCZYK
3. Katedra Teologii Dogmatycznej — bp dr Jacek JEZIERSKI

II. Instytut Teologii Pasterskiej

4. Katedra Teologii Moralnej i Duchowości — ks. dr Jan GUZOWSKI
5. Katedra Teologii Pasterskiej — ks. prof. dr hab. Władysław NOWAK
6. Katedra Teologii Kultury — ks. prof. dr hab. Marian BORZYSZKOWSKI
7. Katedra Socjologii Religii — ks. prof. dr hab. Władysław PIWOWARSKI
 - A) Zakład Kultury Chrześcijańskiej
 - B) Zakład Katechetyki
 - C) Zakład Liturgiki
 - D) Zakład Śpiewu Kościelnego

III. Instytut Historii Kościoła

8. Katedra Starożytnej Historii Kościoła — o. prof. dr hab. Henryk WOJTYSKA CP
 9. Katedra Średniowiecznej Historii Kościoła — ks. prof. dr hab. Alojzy SZORC
 10. Katedra Nowożytnej Historii Kościoła — ks. prof. dr hab. Andrzej KOPICZKO
- E) Zakład Edycji Listów Stanisława Hozjusza

IV. Instytut Prawa Kanonicznego

11. Katedra Filozofii Prawa — ks. dr hab. Antoni KOŚĆ SVD
12. Katedra Prawa Kanonicznego Kościoła Łacińskiego — ks. prof. dr hab. Ryszard SZTYCHMILER
13. Katedra Prawa Kanonicznego Kościołów Wschodnich — ks. prof. dr hab. Edmund PRZEKOP

V. Instytut Misjologiczny

14. Katedra Religiologii — ks. prof. dr hab. Henryk ZIMOŃ SVD
15. Katedra Teologii Kontekstualnej — ks. dr Henryk SZYMICZEK SVD
16. Katedra Misjologii — ks. prof. dr hab. Władysław KOWALAK SVD

W rzeczywistości w pierwszym roku istnienia Wydziału Teologii 1999/2000 rozpoczęło pracę 14 katedr i trzy zakłady, a mianowicie²⁶:

1. Katedra Filozofii Chrześcijańskiej — ks. dr hab. Józef TUREK, prof. UWM
2. Katedra Filozofii Prawa — *vacat*
3. Katedra Historii Kościoła Nowożytnej i Współczesnej — ks. prof. dr hab. Alojzy SZORC
4. Katedra Historii Kościoła Starożytnej i Średniowiecznej — o. prof. dr hab. Henryk WOJTYSKA CP
5. Katedra Katolickiej Nauki Społecznej — ks. dr Zygmunt KLIMCZUK
6. Katedra Kultury Chrześcijańskiej — ks. prof. dr hab. Marian BORZYSZKOWSKI
7. Katedra Misjologii — ks. prof. dr hab. Władysław KOWALAK SVD
8. Katedra Prawa Kanonicznego Kościołów Łacińskich — ks. prof. dr hab. Ryszard SZTYCHMILER
9. Katedra Prawa Kanonicznego Kościołów Wschodnich — ks. prof. dr hab. Edmund PRZEKOP
10. Katedra Religiologii i Etnologii — ks. prof. dr hab. Henryk ZIMOŃ SVD
11. Katedra Teologii Biblijnej — dr hab. Michał WOJCIECHOWSKI, prof. UWM.
12. Katedra Teologii Dogmatycznej i Fundamentalnej — ks. dr Stanisław KOZAKIEWICZ
13. Katedra Teologii Moralnej i Duchowości — ks. dr hab. Marian MACHINEK MSF, prof. UWM

²⁶ C. Hołdyński, J. Jankowski [red.], Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Badania Naukowe, Olsztyn 2000, s. 219–228; W. Nowak [opr.], 110000 Wydział Teologii.

14. Katedra Teologii Praktycznej i Ekumenizmu — ks. dr hab. Władysław NOWAK, prof. UWM.
 A) Zakład Katechetyki
 B) Zakład Śpiewu i Muzyki Kościelnej
 C) Zakład Edycji Tekstów Źródłowych

Po zastosowaniu do Wydziału Teologii przepisu § 24 ust. 1 *Statutu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie*²⁷: *Katedrę można utworzyć, jeżeli w proponowanym składzie osobowym znajdzie się co najmniej jedna osoba mająca tytuł naukowy, zatrudniona w pełnym wymiarze czasu, na strukturę organizacyjną w roku akademickim 2001/2002 składały się początkowo 4 katedry i 8 zakładów*²⁸:

1. Katedra Filozofii i Kultury Chrześcijańskiej — ks. prof. zw. dr hab. Marian BORZYSZKOWSKI
2. Katedra Historii Kościoła Powszechnego i Dyplomacji Watykańskiej — o. prof. dr hab. Henryk WOJTYSKA CP
3. Katedra Historii Kościoła w Polsce — ks. prof. dr hab. Alojzy SZORC
4. Katedra Misjologii, Religiologii, Etnologii — ks. dr Jacek PAWLIK SVD
 - A) Zakład Teologii Biblijnej — dr hab. Michał WOJCIECHOWSKI, prof. UWM
 - B) Zakład Teologii Dogmatycznej i Fundamentalnej — ks. dr hab. Tadeusz ROGALEWSKI MIC, prof. UWM
 - C) Zakład Teologii Moralnej i Duchowości — ks. dr hab. Marian MACHINEK MSF, prof. UWM
 - D) Zakład Teologii Praktycznej i Ekumenizmu — ks. dr hab. Władysław NOWAK, prof. UWM
 - E) Zakład Katolickiej Nauki Społecznej i Socjologii Religii — ks. dr hab. Antoni MISIASZEK, prof. UWM
 - F) Zakład Prawa Kanonicznego — ks. prof. dr hab. Ryszard SZTYCHMILER
 - G) Zakład Katechetyki i Pedagogiki Religii — ks. dr hab. Cyprian ROGOWSKI, prof. UWM
 - H) Zakład Patrologii i Historii Kościoła Starożytnego — ks. dr hab. Jan WIŚNIEWSKI, prof. UWM

W ciągu roku akademickiego 2001/2002 liczba katedr wzrosła do sześciu, a liczba zakładów zmalała do sześciu, gdyż z dwu zakładów powstały katedry:

5. Teologii Biblijnej — ks. prof. dr hab. Roman KRAWCZYK
6. Prawa Kanonicznego — ks. prof. dr hab. Ryszard SZTYCHMILER.

²⁷ Załącznik do zarządzenia nr 19 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 1999 r.

²⁸ P. D u k s a [opr.], Informator Wydziału Teologii na rok akademicki 2001/2002. Kierunek Teologia. ECTS. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Olsztyn 2001, s. 20–22.

Dalsze katedry powstaną po zakończeniu toczących się starań o tytuł profesora dla obecnych profesorów UWM: dr. hab. Michała Wojciechowskiego, ks. dr. hab. Cypriana Rogowskiego i ks. dr. hab. Władysława Nowaka. Każdy z nich wypromował już doktora, sprawa M. Wojciechowskiego przeszła już przez *Centralną Komisję* i została przekazana do Prezydenta RP, sprawę ks. C. Rogowskiego Katolicki Uniwersytet Lubelski przekazuje do *Centralnej Komisji*, ks. W. Nowak drukuje rozprawę.

III. DZIAŁALNOŚĆ

Powstały z dniem 1 września 1999 roku *Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie* rozpoczął działalność dydaktyczną z dniem 1 października 1999 roku. Dzięki *Warmińskiemu Instytutowi Teologicznemu* Wydział od razu miał pięć roczników na Studium Magisterskim, dwa roczniki na Studium Licencjackim, oraz doktorantów we współpracy z *Wydziałem Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie*. Prawo nadawania stopnia naukowego doktora nauk teologicznych otrzymał od *Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych* z dniem 26 czerwca 2000 roku, a więc w pierwszym roku pracy. Pismo powiadamiające, podpisane przez Zastępcę Przewodniczącego Komisji prof. dr. hab. Andrzeja Grzywacza, stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Liczba studentów

Rok akademicki	Cykl A Klerycy	Cykl B Świeccy	Zaoczni	Razem
1999/2000	86	86	390	562
2000/2001	267	182	670	1119

Po pięciu semestrach działalności Wydziału Teologii UWM w Olsztynie studenci z Warmińskiego Instytutu Teologicznego są już na IV–V roku Studium Magisterskiego, na I–II roku Studium Licencjackiego oraz na studiach doktoranckich, prowadzonych we współpracy z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Roczniki I–III Studium Magisterskiego są już z naboru uniwersyteckiego. Tytuły zawodowe, stopnie naukowe cywilne i kościelne, zdobywają na razie absolwenci, pochodzący z *Warmińskiego Instytutu Teologicznego*, oraz jeden absolwent Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie²⁹.

²⁹ P. Duksa, Metody pracy wychowawczej z młodzieżą w wybranych grupach kościelnych w świetle polskiej literatury katechetycznej i pastoralnej (obrona 14 grudnia 2000 roku).

Tytuły zawodowe i stopnie naukowe

Rok	Mgr	Licencjat kościelny	Doktorat
od 1 IX 1999	8	0	1 PAT
2000	143	8	3 PAT 1 UWM
2001	221	20	2 UWM
Do 1 III 2002	20	1	1 UWM
Razem	392	29	8

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w roku akademickim 2001/2002 kształci 35.000 słuchaczy, w tym 28.000 na studiach dziennych i 7.000 na studiach zaocznych. Zatrudnia 1626 nauczycieli akademickich, w tym 377 samodzielnych pracowników nauki, 538 adiunktów i 459 asystentów. Pozostali to wykładowcy, lektorzy oraz instruktorzy.

Wydział Teologii w roku akademickim 2001/2002 kształci 1.264 słuchaczy, z tego na studiach magisterskich dziennych 640, zaocznych 476, licencjacko-doktoranckich 72, podyplomowych 73 (Studium Dydaktyki Katechezy 64, Studium Wiedzy o Rodzinie 12). Zatrudnia 49 nauczycieli akademickich, w tym 12 samodzielnych pracowników nauki. Studia magisterskie mieszczą się nie tylko w Olsztynie, lecz od 1 października 2000 roku także w Elblągu, Ełku i Pieniężnie³⁰.

Liczba studentów 2001/2002

Studia	Olsztyn	Elbląg	Ełk	Pieniężno	Razem
Magisterskie dzienne	421	63	79	77	640
Magisterskie zaoczne	281	67	113	15	476
Licencjacko- doktoranckie	72				72
Podyplomowe Dydaktyki Katechezy	64				64
Podyplomowe Wiedzy o Rodzinie	12				12
Razem	850	130	192	92	1264

Stało się to możliwe dzięki trzem jednobrzmiącym *Porozumieniom o współpracy*, podpisanym 28 sierpnia 2000 roku w Olsztynie. *Uniwersytet Warmińsko-*

³⁰ P. D u k s a [opr.], Informator Wydziału Teologii na rok akademicki 2001/2002, jw., s. 46.

-*Mazurski* reprezentował Rektor prof. dr hab. Ryszard Górecki, Dziekan *Wydziału Teologii* ks. prof. dr hab. Alojzy Szorc oraz zastępca Kwestora mgr Amelia Wacewicz. *Elbląski Instytut Teologiczny* reprezentował Biskup Elbląski dr Andrzej Śliwiński i Prezes Instytutu bp dr Józef Wysocki. *Diecezjalny Instytut Teologiczny w Elku* reprezentował ówczesny biskup ełcki dr Wojciech Ziemia oraz Rektor Instytutu bp dr Edward Samsel. *Instytut Teologiczny Księży Werbistów w Pieniężnie* reprezentował Prowincjał Polskiej Prowincji Zgromadzenia Słowa Bożego Księży Werbistów w Pieniężnie, ks. dr Eugeniusz Śliwka SVD, oraz Rektor *Wyższego Seminarium Duchownego Misyjnego Księży Werbistów w Pieniężnie* i *Instytutu Teologicznego Księży Werbistów w Pieniężnie*, ks. mgr lic. Jan Wróblewski SVD. Porozumienie elbląskie stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Na Wydziale Teologii UWM realizuje się siedem projektów badawczych: trzy statutowe³¹, trzy własne³² i jeden grant uczelniany³³ na dwunastu kierunkach badań w 6 katedrach i 6 zakładach³⁴:

1) Katedra Filozofii i Kultury Chrześcijańskiej — wybrane zagadnienia z dziejów nauki i kultury w okresie od późnego średniowiecza do XX wieku.

2) Katedra Historii Kościoła Powszechnego i Dyplomacji Watykańskiej — dzieje Jubileuszów Powszechnych w Kościele Powszechnym i w Polsce.

3) Katedra Historii Kościoła w Polsce — problematyka hojzańska.

4) Katedra Misjologii, Religioologii, Etnologii — religie trzeciego świata, historia misji, teologia misji, religia ludów pierwotnych, ludów afrykańskich.

5) Katedra Teologii Biblijnej — egzegeza Starego i Nowego Testamentu, teologia biblijna, literatura międzytestamentalna.

6) Katedra Prawa Kanonicznego — prawa człowieka w Kościele, kanoniczne prawo małżeńskie, prawa rodziny, socjologia prawa kanonicznego.

7) Zakład Teologii Dogmatycznej i Fundamentalnej — soteriologia w pismach S. Hozjusza, teologia w dobie Reformacji, współczesne kierunki teologii i duchowości.

8) Zakład Teologii Moralnej i Duchowości — teologia moralna fundamentalna i szczegółowa.

9) Zakład Teologii Praktycznej i Ekumenizmu — teologia liturgii, historia liturgii, kult maryjny i św. Józefa, religijność ludowa Warmii i Mazur, życie religijne ewangelików Prus Wschodnich, postawy religijne policjantów.

10) Zakład Katolickiej Nauki Społecznej — postawy religijności i przemiany społeczno-gospodarcze w świetle nauki społecznej Kościoła katolickiego.

³¹ Teologiczno-pastoralne aspekty działalności chrześcijan w świecie. — Problemy teologiczne i kanonistyczne współczesnego Kościoła. — Kardynał Hozjusz (1504–1579) i Hosianum, rola dziejowa w Polsce i w Kościele powszechnym.

³² Problemy działalności sądów kościelnych w Polsce i w świecie. — Zastosowanie współczesnych nurtów pedagogicznych w katechezie w świetle pism i działalności pedagogicznej ks. prof. dr hab. Piotra Poręby (1908–1991). — Religijność policjantów. Studium pastoralno-socjologiczne.

³³ Kult Eucharystii w diecezji warmińskiej (1243–1939).

³⁴ P. D u k s a [opr.], jw., s. 25–31.

11) Zakład Katechetyki i Pedagogiki Religii — katechetyka fundamentalna, dydaktyka katechetyczna, katechetyka szczegółowa, katecheza a kultura, treść posługi katechetycznej, przemiany w dziedzinie nauczania religii w szkole.

12) Zakład Patrologii i Historii Kościoła Starożytnego — Eucharystia w nauczaniu Ojców Kościoła.

Wydział Teologii wydaje także własne czasopismo naukowe: *Forum Teologiczne*, a Wyższe Seminarium Duchowne Metropolii Warmińskiej rocznik *Studia Warmińskie*³⁵.

ZAŁĄCZNIKI

Ustawa z dnia 9 lipca 1999 roku o utworzeniu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie [Dz. U. Nr 69, poz. 762]

Art. 1. 1. Tworzy się z dniem 1 września 1999 r. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, zwany dalej „Uniwersytetem”.

2. Siedzibą Uniwersytetu jest miasto Olsztyn.

3. Uniwersytet jest uczelnią państwową.

Art. 2. Podstawowym kierunkiem działalności Uniwersytetu jest kształcenie oraz prowadzenie badań naukowych w zakresie nauk humanistycznych, teologicznych, prawnych, weterynaryjnych, rolniczych, technicznych, biologicznych, fizycznych, chemicznych, ekonomicznych, matematycznych, a także upowszechnianie osiągnięć nauki, sztuki i kultury.

Art. 3. 1. Uniwersytet tworzy się z Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie, Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie oraz Warmińskiego Instytutu Teologicznego w Olsztynie.

2. Z dniem utworzenia Uniwersytetu znosi się Akademię Rolniczo-Techniczną im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie i Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Olsztynie.

3. Z dniem utworzenia Uniwersytetu właściwe władze Kościoła katolickiego zniosą Warmiński Instytut Teologiczny w Olsztynie.

Art. 4. 1. Nadzór nad Uniwersytetem sprawuje minister właściwy dla spraw szkolnictwa wyższego.

2. Status prawny Wydziału Teologii Uniwersytetu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 reguluje umowa między Konferencją Episkopatu Polski a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej. Zakres nadzoru Kościoła katolickiego nad Wydziałem Teologii określa umowa oraz statut uczelni.

Art. 5. 1. Mienie, obejmujące własność i inne prawa majątkowe Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie, staje się mieniem Uniwersytetu z dniem jego utworzenia.

2. Uniwersytet przejmuje, z dniem utworzenia, prawa i zobowiązania jednostek wymienionych w art. 3 ust. 1.

³⁵ Tamże, s. 31–32.

3. Stan gospodarki finansowej jednostek wymienionych w art. 3 ust. 1 zostanie wykazany w bilansach sporządzonych przez te jednostki na dzień poprzedzający utworzenie Uniwersytetu.

Art. 6. 1. Wydział Teologii Uniwersytetu będzie użytkować obiekty należące do Archidiecezji Warmińskiej.

2. Koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem obiektów, o których mowa w ust. 1, będą pokrywane przez Kościół katolicki w części obejmującej inwestycje i remonty, zaś przez Uniwersytet w części obejmującej bieżące utrzymanie i funkcjonowanie tych obiektów.

Art. 7. 1. Z dniem utworzenia Uniwersytetu:

1) pracownicy zatrudnieni w jednostkach, o których mowa w art. 3 ust. 1, stają się pracownikami Uniwersytetu.

2) studenci Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie, Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie oraz studenci Warmińskiego Instytutu Teologicznego w Olsztynie, spełniający wymagania art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770, i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118), stają się studentami Uniwersytetu.

2. Osoby przyjęte na pierwszy rok studiów na rok akademicki 1999/2000 do Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie oraz Warmińskiego Instytutu Teologicznego w Olsztynie z dniem utworzenia Uniwersytetu stają się jego studentami.

3. Podstawowe jednostki organizacyjne Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie oraz Wydział Teologii erygowany na bazie Warmińskiego Instytutu Teologicznego w Olsztynie z dniem utworzenia Uniwersytetu stają się podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu.

4. Jednostki organizacyjne Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie, które przed dniem utworzenia Uniwersytetu posiadały uprawnienia do nadawania stopni naukowych, zachowują te uprawnienia po utworzeniu Uniwersytetu.

Art. 8. 1. Dotychczasowe organy kolegialne i jednoosobowe Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie, z zastrzeżeniem ust. 2, stają się z dniem utworzenia Uniwersytetu organami Uniwersytetu.

2. Senaty Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie i Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Olsztynie pełnią funkcję senatu Uniwersytetu do dnia 31 grudnia 1999 roku w składzie dotychczasowym, uzupełnionym o przedstawicieli Warmińskiego Instytutu Teologicznego w Olsztynie. Liczbę przedstawicieli Warmińskiego Instytutu Teologicznego w Olsztynie oraz tryb ich wyboru określi statut Uniwersytetu.

3. Członkowie Rady Naukowej Warmińskiego Instytutu Teologicznego w Olsztynie pełnią funkcję rady wydziału Wydziału Teologii Uniwersytetu do dnia 31 grudnia 1999 roku. W tym czasie funkcję dziekana Wydziału Teologii pełni Rektor Warmińskiego Instytutu Teologicznego.

4. Do dnia 31 grudnia 1999 roku zostaną przeprowadzone wybory do senatu Uniwersytetu, wybory dziekana i rady wydziału Wydziału Teologii oraz wydziałów w skład których weszły instytuty znoszonych uczelni, w trybie i na okres ustalony w statucie Uniwersytetu.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

**CONGREGATIO
DE INSTITUTIONE CATHOLICA
(DE SEMINARIIS ATQUE STUDIORUM INSTITUTIS)**

N. 234/98

Decretum

Sacra Theologia, quae saeculis ante actis ceteras disciplinas cuiusvis Studiorum Universitatis tamquam centrum et fulcrum alebat provehebatque, ultimis temporibus, praesertim in quibusdam nationibus, ob varias causas a publicis Athenaeis remota est.

Hodie quidam Episcopatus animadvertunt Universitates publicas plures percipere posse utilitates ex assidua cum Facultatibus Theologicis cooperatione. Quae vero multiplicibus fructibus ditari poterunt si in conexione cum variis disciplinis praesertim philosophicis et anthropologicis fovebuntur.

Quibus omnibus perpensis Conferentia Episcoporum Poloniae efficax instrumentum exhibere cupiens doctis nostrae aetatis hominibus utilis comparationis inter Theologiam et scientias, decrevit in quibusdam Universitatibus publicis Poloniae Facultatem Theologicam inseri posse, si pastorales necessitates hoc postulaverint, semper tamen servatis peculiaribus normis ecclesiasticis praescriptionibusque articuli XV Concordatus inter Sanctam Sedem et Rempublicam Poloniae die XXVIII mensis Iulii anno Domini MCMXCIII, stipulatorum.

Exc.mus ac Rev.mus Archiepiscopus Varmiensis Edmundus Piszcz litteris diei IV mensis Aprilis anno Domini MCMXCIX supplex rogavit Congregationem ut Institutum Theologicum Varmiense, hactenus Facultati Theologicae Pontificiae Academiae Theologicae Cracoviensi aggregatum, in ecclesiasticam Facultatem Theologiae constitueretur atque in Universitatem civilem Varmiensem-Masuriensem in Olsztyn insereretur.

Haec Congregatio de Institutione Catholica (de Seminariis atque Studiorum Institutis), re undique considerata perpensaque, collatis quoque consiliis cum omnibus quorum interest, iudicio favorabili habito Conferentiae Episcopalis Poloniae necnon Em.mi ac Rev.mi Archiepiscopi Cracoviensis, S. R. E. Cardinalis Francisci Macharski, Facultatis Theologicae aggregantis Pontificiae Academiae Theologicae Cracoviensis Magni Cancellarii, cum compererit in Studio omnia adesse ac servari quae a normis academicis Sanctae Sedis requiruntur, praesertim quod selectorum docentium numerum spectat, perlibenter annuens, auctoritate a Summo Pontifice Ioanne Paulo div. Prov. Pp. II sibi concredita, in Dei Optimi Maximi gloriam necnon Ecclesiae decus ac incrementum

**INSTITUTUM THEOLOGICUM VARMIENSE
IN
ECCLESIASTICAM FACULTATEM THEOLOGIAE
in Universitate Varmiensi-Masuriensi in Olsztyn**

hoc Decreto **canonice erigit erectumque declarat**, ita statuens ut eiusdem ordinatio plene et fideliter respondeat normis ecclesiasticis, imprimis Apostolicae Constitutioni „Sapientia Christiana” Ordinationibusque eisdem adnexis, facta eidem potestate academicos Sacrae Theologiae gradus Magisterii, Licentiae, Doctoratus et Doctoratus habilitati ad normam canonicarum de studiis superioribus legum rite conferendi, eidem agnitis tributisque iuribus honoribus et privilegiis, quae iuxta legislationem canonicam ecclesiasticis Facultatibus in catholico orbe constitutis competunt.

Eadem insuper Congregatio Archiepiscopum Varmiensem pro tempore eiusdem Facultatis

MAGNUM CANCELLARIUM

statuit, nominat atque renuntiat, omnia ipsi agnoscens tribuensque huiusmodi muneris officia ac iura, in primis catholicae doctrinae orthodoxiam, morum probitatem ecclesiasticamque disciplinam vigilanter tutandi ac diligenter promovendi, Docentibus quibuslibet missionem canonicam vel veniam docendi antequam nominentur concedendi et pro necessitate revocandi, peculiaria Facultatis Statuta, Studiorum Ordinationes atque Programmata huic Congregationi opportune approbanda proponendi; ceteris servatis de iure servandis, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Magni Cancellarii erit quoque Facultatis navitatem academico-scientificam aptis mediis adhibitis continenter provehendi.

Datum Romae, ex aedibus eiusdem Congregationis, die XV mensis Augusti, anno Domini MCMXCIX, in Assumptione Beatae Mariae Virginis.

Praefectus

A secretis

(-) *Pius Card. Laghi*
[L.S.]

(-) *Iosephus Pittau*

Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie utworzenia i funkcjonowania Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Zgodnie z art. 15 ust. 2 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską podpisanego w Warszawie dnia 28 lipca 1993 roku (Dz. U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318), Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Konferencja Episkopatu Polski, działająca z upoważnienia udzielonego jej przez Stolicę Apostolską, celem określenia statusu prawnego Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie uzgodniły, co następuje:

§ 1.

Wydział Teologii, erygowany przez Stolicę Apostolską zgodnie z kan. 816 § 1 *Kodeksu Prawa Kanonicznego*, jest integralną jednostką organizacyjną państwowego Uniwersytetu w Olsztynie. W swojej działalności naukowo-dydaktycznej rządzi się przepisami obowiązującymi państwowe szkolnictwo wyższe, Statutem Uniwersytetu w Olsztynie oraz przepisami kościelnymi, zawartymi w dokumentach Kościoła, głównie w Konstytucji Apostolskiej Jana

Pawła II «*Sapientia Christiana*» z dnia 15 kwietnia 1979 r. i w załączonych do tego dokumentu «*Ordinationes*», oraz w «*Kodeksie Prawa Kanonicznego*» z dnia 25 stycznia 1983 roku.

§ 2.

1. Kompetentne władze Kościoła katolickiego nadzorują działalność Wydziału Teologii w zakresie określonym w Umowie i w Statucie Uniwersytetu w Olsztynie.

2. Nadzór władz kościelnych nad Wydziałem Teologii dotyczy w szczególności:

- 1) doboru nauczycieli akademickich i innych pracowników Wydziału Teologii.
- 2) tożsamości katolickiej Wydziału, polegającej na zagwarantowaniu realizacji programu studiów oraz wierności nauce katolickiej zgodnie z normami zawartymi w «*Kodeksie Prawa Kanonicznego*», postanowieniami Konstytucji Apostolskiej Jana Pawła II «*Sapientia Christiana*» i załączonymi do niej «*Ordinationes*».

§ 3.

1. Władze Kościelne reprezentuje Arcybiskup Metropolita Warmiński, jako Wielki Kanclerz Wydziału Teologii.

2. Statut Uniwersytetu zagwarantuje nadzór Wielkiego Kanclerza nad Wydziałem Teologii, a w szczególności określi jego prawa i obowiązki:

1) zatwierdzania kandydatów na dziekana, przedstawionych przez przewodniczącego wydziałowej komisji wyborczej,

2) przyjmowania od wybranego dziekana wyznania wiary,

3) udzielania — a w razie konieczności cofania — misji kanonicznej nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia w zakresie dyscyplin odnoszących się do wiary i obyczajów oraz wyrażania, a w razie konieczności cofania, pozostałym nauczycielom zgody na nauczanie innych przedmiotów; szczegółowy sposób postępowania określi Regulamin, czyli Statut Wydziału.

4) przedkładania Kongregacji Wychowania Katolickiego wniosków o «*nihil obstat*» wymagane dla profesorów oraz doktorów *honoris causa*.

5) informowania Kongregacji Wychowania Katolickiego o ważniejszych sprawach Wydziału i przesyłania jej okresowych sprawozdań o stanie Wydziału.

§ 4.

1. Nauczycielami akademickimi Wydziału Teologii mogą być osoby spełniające warunki określone w ustawie o szkolnictwie wyższym, a ponadto należące do Kościoła katolickiego i zachowujące jego naukę oraz kierujące się w życiu zasadami moralności chrześcijańskiej.

2. W wyjątkowych przypadkach, zwłaszcza ze względów ekumenicznych, na Wydziale Teologii może być zatrudniony nauczyciel akademicki, który należy do innego Kościoła lub religii, albo nie wyznaje żadnej wiary religijnej, o ile respektuje katolicki charakter Wydziału. Nie może on jednak nauczać doktryny katolickiej.

3. Nauczycieli akademickich zatrudnia się zgodnie z przepisami ustawy o szkolnictwie wyższym, Statutem Uniwersytetu i Regulaminem, czyli Statutem Wydziału, oraz po spełnieniu warunków określonych w ust. 4 i 5.

4. Nauczyciele akademicy, którzy zajmują się dyscyplinami kościelnymi przed objęciem stanowiska muszą uzyskać misję kanoniczną (*missio canonica*) od Wielkiego Kanclerza i złożyć wobec dziekana wyznanie wiary; pozostali nauczyciele akademicy Wydziału muszą otrzymać przed nominacją zgodę na nauczanie (*venia docendi*).

5. Misję kanoniczną lub zgodę na nauczanie na Wydziale Teologii wydaje i cofa Wielki Kanclerz na wniosek dziekana Wydziału Teologii.

6. Nauczyciel akademicki, o którym mowa w ust. 4, któremu cofnięto misję kanoniczną lub zgodę na nauczanie, nie może nauczać na Wydziale Teologii. Cofnięcie misji kanonicznej lub zgody na nauczanie stanowi podstawę rozwiązania stosunku pracy.

7. Cofnięcie misji kanonicznej lub zgody na nauczanie poprzedzone jest postępowaniem określonym w Regulaminie, czyli Statucie Wydziału.

8. W wypadku gdy nauczyciel akademicki nie może prowadzić zajęć na Wydziale z przyczyn, o których mowa w ust. 6, zwolniony przez niego etat pozostaje w dyspozycji Wydziału.

§ 5.

1. Archidiecezja Warmińska przekazuje na własność Uniwersytetu nieruchomości 6,6 ha z zabudową wielopawilonową w Orniecie, zwaną *Górą Świętego Andrzeja*.

2. Wydział Teologii będzie korzystał, przez czas swojego istnienia, z budynków należących do Archidiecezji Warmińskiej. Władze kościelne będą pokrywały koszty związane z inwestycjami i remontami, zaś koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem obiektów użytkowanych przez Wydział Teologii, na zasadzie nieodpłatnego użyczenia, ponosi Uniwersytet.

3. Wydział Teologii korzysta z pomieszczeń i zasobów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej «*Hosianum*» na zasadach ustalonych przez rektora Seminarium w porozumieniu z dziekanem Wydziału Teologii i dyrektorem Biblioteki Głównej Uniwersytetu. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Wynagrodzenie pracowników i pomoc materialną studentom Wydziału Teologii zapewnia Uniwersytet, na zasadach obowiązujących w uczelniach państwowych.

5. Nadzór nad właściwym wykorzystaniem kościelnych środków przekazywanych Wydziałowi Teologii przysługuje Wielkiemu Kanclerzowi Wydziału.

§ 6.

1. Studia Teologii obejmują studia magisterskie (ogólne studium teologii według dwóch odrębnych programów: A — dla kandydatów do kapłaństwa, B — dla świeckich) oraz studia doktoranckie (dwuletnie studia licencjackie — *ad licentiam* i roczne studia — *ad lauream*), zgodnie z przepisami kościelnymi powołanymi w § 1, z zachowaniem wymagań określonych w przepisach obowiązujących państwowe szkolnictwo wyższe.

2. Na Wydziale Teologii prowadzi się ponadto studia zawodowe i kursy specjalne.

3. Współpracę między Wydziałem Teologii a Wyższym Seminarium Duchownym Metropolii Warmińskiej *Hosianum* w Olsztynie i innymi wyższymi seminariami duchownymi, regulują odrębne umowy zawierane, w uzgodnieniu z dziekanem Wydziału Teologii, między Rektorem Uniwersytetu a rektorami tych seminariów.

§ 7.

1. Projekty zmian Statutu Uniwersytetu dotyczące Wydziału Teologii muszą uzyskać akceptację Wielkiego Kanclerza Wydziału.

2. Wydział Teologii posiada odrębny Regulamin, czyli Statut, uwzględniający przepisy państwowe i kościelne, posiadający aprobatę Kongregacji Wychowania Katolickiego.

3. Regulamin, czyli Statut Wydziału Teologii jest zgodny z postanowieniami Statutu Uniwersytetu w Olsztynie. Oba akty uwzględniają uzgodnienia zawarte w niniejszej Umowie.

§ 8.

1. Umowa zawarta jest na czas nieokreślony i obowiązuje od dnia wejścia w życie ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i erygowaniu Wydziału Teologii, zgodnie z 1 Umowy. Zmiany lub uzupełnienia niniejszej Umowy mogą być dokonane za zgodą Stron.

2. Umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach.

Warszawa, 31 sierpnia 1999.

W imieniu
Konferencji Episkopatu Polski
(-) † Józef Kardynał Glemp
Przewodniczący Konferencji
Episkopatu Polski

(-) † Edmund Piszcz
Arcybiskup Metropolita
Warmiński

W imieniu
Rządu Rzeczypospolitej Polskiej
(-) Mirosław Handke
Minister Edukacji Narodowej

(-) Ryszard Górecki
Rektor Uniwersytetu Warmińsko-
Mazurskiego w Olsztynie

**Uprawnienie do nadawania stopnia naukowego
Doktora Nauk Teologicznych**

[godło państwowe]

CENTRALNA KOMISJA
DO SPRAW TYTUŁU NAUKOWEGO
I STOPNI NAUKOWYCH

Pałac Kultury i Nauki
00-901 Warszawa

Warszawa, 26 czerwca 2000 r.
tel. (0-22) 826-82-38
tel./fax (0-22) 620-33-24

Nr BCK-I-U-172/00

Dziekan
Wydziału Teologii
Uniwersytetu
Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie

Upzejmie informuję, że Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, działając na podstawie art. 4 ustawy z dnia 12 września 1990 roku o tytule naukowym i stopniach naukowych (Dz. U. nr 65, poz. 386), po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, przyznała z dniem 26 czerwca 2000 roku Wydziałowi Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk teologicznych.

Do wiadomości:

- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Rada Główna Szkolnictwa Wyższego

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI

(–) Prof. dr hab. Andrzej Grzywacz

L.S.

[Pieczęć okrągła z godłem państwowym
i napisem w otoku: CENTRALNA KOMISJA
DO SPRAW TYTUŁU NAUKOWEGO
I STOPNI NAUKOWYCH]

Porozumienia o współpracy**POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY
MIĘDZY UNIWERSTYTEM WARMIŃSKO-MAZURSKIM W OLSZTYNIE
A ELBLĄSKIM INSTYTUTEM TEOLOGICZNYM³⁶**

W oparciu o Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Konferencją Episkopatu Polski w sprawie statusu prawnego szkół wyższych zakładanych i prowadzonych przez Kościół katolicki, w tym uniwersytetów, odrębnych wydziałów i wyższych seminariów duchownych oraz w sprawie trybu i zakresu uznawania przez Państwo stopni i tytułów nadawanych przez te szkoły wyższe, podpisanej w Warszawie w dniu 1 lipca 1999 roku.

W dniu 28 sierpnia 2000 roku w Olsztynie zawarte zostało Porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie reprezentowanym przez: *prof. dr hab. Ryszarda Góreckiego — Rektora, ks. prof. dr hab. Alojzego Szorca — Dziekana Wydziału Teologii i mgr Amelię Wacewicz — Zastępcę Kwestora,*

a Elbląskim Instytutem Teologicznym reprezentowanym przez: *ks. dr Andrzeja Śliwińskiego — Biskupa Diecezji Elbląskiej, ks. bp dr Józefa Wysockiego — Prezesa Elbląskiego Instytutu Teologicznego.*

§ 1

1. Strony zobowiązują się współpracować w zakresie różnych form kształcenia, organizacji badań naukowych z udziałem potencjału naukowego i wyposażenia technicznego obu stron, a także wykonywania ekspertyz i opinii naukowych.

2. Zakres współpracy określają odrębne umowy.

§ 2

1. Studenci Elbląskiego Instytutu Teologicznego z dniem 1 października 2000 roku mogą podjąć studia na Wydziale Teologii Uniwersytetu.

³⁶ Niniejsze porozumienie stanowi przykład trzech tego samego dnia zawartych, jednobrzmiących porozumień.

2. Rekrutację kandydatów na studia teologiczne prowadzi Wydział Teologii Uniwersytetu.

§ 3

Studia teologiczne obejmujące studia magisterskie dla kandydatów do kapłaństwa prowadzone będą według odrębnego programu, zgodnie z przepisami kościelnymi, z zachowaniem wymagań określonych w ustawie o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 roku (Dz. U. Nr 65 z późniejszymi zmianami) oraz innych przepisów obowiązujących w Uniwersytecie.

§ 4

1. Wydział Teologii Uniwersytetu może korzystać nieodpłatnie z pomieszczeń Elbląskiego Instytutu Teologicznego.

2. Instytut ponosi koszty za realizację procesu kształcenia na podstawie umów cywilno-prawnych według stawek i przepisów obowiązujących na Uniwersytecie.

§ 5

Dziekan Wydziału Teologii sprawuje nadzór merytoryczny nad realizacją programu kształcenia uchwalonego przez Radę Wydziału, nad przestrzeganiem Regulaminu Studiów UWM i Regulaminu Wydziału Teologii.

§ 6

1. Niniejsze Porozumienie zostaje zawarte na czas nieokreślony.

2. Każdej ze stron przysługuje prawo rozwiązania Porozumienia z końcem roku akademickiego z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia.

§ 7

Sprawy nie objęte niniejszym Porozumieniem wymagają uzgodnienia między stronami w formie aneksu.

§ 8

Umowa zostaje sporządzona w dwu jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.

(-) *Prof. dr hab. Ryszard Górecki*
Rektor UWM

(-) *ks. dr Andrzej Śliwiński*
Biskup Diecezji Elbląskiej

(-) *ks. prof. dr hab. Alojzy Szorc*
Dziekan Wydziału Teologii UWM

(-) *ks. bp dr Józef Wysocki*
Prezes Elbląskiego Instytutu
Teologicznego

(-) *mgr Amelia Wacewicz*
Zastępca Kwestora UWM

Akredytacja

CENTRALNA KOMISJA AKREDYTACYJNA

**Nemo est casu bonus
Seneka****CERTYFIKAT****Nr 29/2001**

KONFERENCJA REKTORÓW UNIWERSTYTETÓW POLSKICH
W UZNANIU WYSOKIEJ JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
na wniosek UNIWERSYTECKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ
uchwałą z dnia 31 maja 2002 roku
kierunkowi teologia
prowadzonemu w
Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim

AKREDYTACJI NA LAT 5 UDZIELA

LS: [Okrągła pieczęć z symbolem pióra,
z napisem w otoku: UNIWERSYTECKA
KOMISJA AKREDYTACYJNA]

Przewodniczący
Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej
(–) Prof. dr hab. Stanisław Chwirot

Przewodniczący
Konferencji Rektorów
Uniwersytetów Polskich
(–) Prof. dr hab. Stefan Jurga

Poznań 31 maja 2001 roku

Bibliografia wydawnictw
Wyższego Seminarium Duchownego
Metropolii Warmińskiej „HOSIANUM”

ROCZNIK

Studia Warmińskie I–XXXVIII(1964–2001). [ISSN 0137-6624].

ROZPRAWY NAUKOWE

1. T. Borawska, M. Borzyszkowski, A. Kopiczko, J. Wojtkowski, *Słownik Biograficzny Kapituły Warmińskiej*, Olsztyn 1996.
2. W. Nowak, *Matka Pana w religijności Ewangelików Prus Wschodnich (1525–1945)*, Olsztyn 1996.
3. Z. Kunicki, *Metafizyka „Księgi Wyjścia”*, Olsztyn 1996.
4. B.G. Śliwińska, *Dzieje Zgromadzenia Sióstr Świętej Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w latach 1571–1772*, Olsztyn 1996.
5. J. Michalski, *Katecheza parafialna w Polsce po Soborze Watykańskim II*, Olsztyn 1997.

6. E. Wiszowaty, *Zmartwychwstanie. Centrum chrześcijańskiego przepowiadania*, Olsztyn 1998.
7. W. Zawadzki, *Bernhard Poschmann — Warmiński badacz wczesnochrześcijańskiej pokuty*, Olsztyn 1998.
8. Z. Kunicki, *Człowiek — Sacrum — Bóg. Szkice filozoficzno-teologiczne o religii*, Olsztyn 1998.
9. E. Rzeszutek, *Stosunek do śmierci na podstawie VII księgi „Antologii Palatyńskiej”*, Olsztyn 1998.
10. J. Wiśniewski, *Kościół i kaplice na terenie byłej Diecezji Pomezańskiej 1243–1821 (1992)*, cz. I–II, Elbląg 1999.
11. A. Birch-Hirschfeld Triller, M. Borzyszkowski, A. Kopiczko, J. Wojtkowski, *Słownik biograficzny Kapituły Kolegiackiej w Dobrym Mieście*, Olsztyn 1999.
12. B. Rozen, *Działalność katechetyczna ks. Józefa Wojtukiewicza w latach 1937–1989*, Olsztyn 1999.
13. K. Wojtkiewicz, *Personalizm Św. Tomasza z Akwinu w „Traktacie o człowieku”*, Olsztyn 1999.
14. B.W. Matysiak, *Zarys geografii i prehistorii starożytnego Bliskiego Wschodu*, Olsztyn 1999.
15. A. Szorc, *Dzieje Warmii 1454–1660*, Olsztyn 1999.
16. B. Bilicka, *Katecheza mariologiczna Papieża Jana Pawła II*, Olsztyn 2000.
17. W. Zawadzki, *Duchowieństwo katolickie z terenu obecnej Diecezji Elbląskiej w latach 1821–1945*, Olsztyn 2000.
18. A. Marcinkowska, *Duszpasterstwo w Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1918–1997*, Olsztyn 2000.
19. W. Nowak [red.], *Życie liturgiczne ewangelików Prus Wschodnich w świetle ustaw i Agend Kościelnych (1525–1945)*, Olsztyn 2000.
20. Z. Kunicki [red.], *Czy Sacrum jest jeszcze święte? (Przedmiot – Interpretacje – Deformacje)*, Olsztyn 2000.
21. U. Niemirowicz, *Mariologia w pismach Błogosławionego Honorata Koźmińskiego*, Olsztyn 2001.
22. S. Ropiak, *Teologia hymnów polskojęzycznej Liturgii Godzin. Tom. I: Okres Bożego Narodzenia*, Olsztyn 2001.
23. A. Bajorski, *Epikleza Eucharystyczna Dokumentu z Limy*, Olsztyn 2001.
24. W. Nowak [red.], *Sekty a młodzież w okresie przemian ustrojowych w Polsce*, Olsztyn 2001.

SUPLEMENT HOZJAŃSKI

Seria historyczna

1. A. Szorc, A. Kopiczko, *Wyższe Seminarium Duchowne „Hosianum”. Zarys dziejów*, Olsztyn 1995.
2. J. Guzowski [red.], *50 lat służby Kościołowi. Warmińskie Wyższe Studium Katechetyczne*, Olsztyn 1996.
3. A. Szorc, *Kolegium jezuickie w Braniewie i jego księgozbiór 1565–1626*, Olsztyn 1998.
4. M. Borzyszkowski, M. Dągiel [red.], *Instytut Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II w Olsztynie. Wczoraj i dziś 1979–1999*, Olsztyn 1999.

Seria biograficzna

1. W. Turek, *Książdz Infułat Antoni Jagłowski*, Olsztyn 1996.
2. A.J. Kalinowska, *Prosto na krzywych liniach. Życie i działalność M. Jadwigi Kuleszy OSB*, Olsztyn 1996.
3. J. Chłosta, *Księża trudnych czasów*, Olsztyn 1997.
4. K.K. Staszczak, *Drogi Opatrzności Bożej*, Olsztyn 1998.

Seria pastoralna

1. J. Guzowski [red.], *Kościół wobec przemian w Polsce. Szanse i zagrożenia. Materiały II Spotkań Naukowych w „Hosianum” czyli XII Warmińskie Dni Duszpasterskie Olsztyn 8–10.08.1995*, Olsztyn 1996.
2. E. Piszczyk, *Kazania Paryskie*, Olsztyn 1997.
3. J. Guzowski [red.], *Człowiek sumienia. Materiały III Spotkań Naukowych w „Hosianum” czyli XIII Warmińskie Dni Duszpasterskie*, Olsztyn 6–8.09.1996, Olsztyn 1997.
4. J. Guzowski [red.], *Jeżus Chrystus. Tertio Millenio Adveniente 39–43. Materiały IV Spotkań Naukowych w „Hosianum” czyli XIV Warmińskie Dni Duszpasterskie*, Olsztyn 5–7.09.1997, Olsztyn 1998.
5. J. Guzowski [red.], *Duch Święty. Tertio Millenio Adveniente 44–48. Materiały V Spotkań Naukowych w „Hosianum” czyli XV Warmińskie Dni Duszpasterskie*, Olsztyn 11–13.09.1998, Olsztyn 1999.
6. J. Guzowski [red.], *Bóg Ojciec. Tertio Millennio Adveniente 49–54. Materiały VI Spotkań Naukowych w „Hosianum” czyli XVI Warmińskie Dni Duszpasterskie*, Olsztyn 10–12.09.1999, Olsztyn 2002.

Seria teologiczna

1. J. Jezierski, *Chrystologia*, Olsztyn 1997.
2. J. Guzowski [red.], *Misyjne zadania Kościoła w Polsce*, Olsztyn 1997.
3. M. Szram [opr.], *Orygenes o kapłaństwie. Antologia tekstów*, Olsztyn 1998.

Seria kanonistyczna

1. R. Sztychmiller, *Osobowość kandydata do małżeństwa*, Olsztyn 1999.
2. M. Tunkiewicz, *Młodość a obowiązki małżeńskie*, Olsztyn 1998.

**DZIEŁA WYBRANE
STANISŁAWA KARDYNAŁA HOZJUSZA**

1. S. Hozjusz, *Chrześcijańskie Wyznanie Wiary Katolickiej*, przełożył J. Wojtkowski, Olsztyn 1999.
2. S. Hozjusz, *Odparcie Przedłożeń Brencjusza. O uciśnionym Słowie Bożym*, przełożył J. Wojtkowski, Olsztyn 2001.
3. S. Hozjusz, *Rozmowa o tym godzi li się laikom kielicha, księżej żon dopuścić, a w kościelech Służbę Bożą językiem przyrodzonym sprawować*, opracował M. Korolko, Olsztyn 2002 (w druku).

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU TEOLOGII

1. W. Nowak, *Zarys liturgii kościoła domowego*, Olsztyn 2000.
2. D. Wojtyska, *Miłościwe lata. Dzieje Wielkich Jubileuszów Chrześcijaństwa (z udziałem Polaków)*, Olsztyn 2000.
3. M. Machinek, *Życie w dyspozycji człowieka*, Olsztyn 2000.
4. K.A. Parzych, *DIALOG jako metoda ewangelizacji współczesnego świata według Jana Pawła II*, Olsztyn 2000.
5. B.W. Matysiak, *Ubody w tradycji mądrościowej Izraela na tle starożytnego Bliskiego Wschodu*, Olsztyn 2001.
6. M. Machinek, *Śmierć w dyspozycji człowieka*, Olsztyn 2002.
7. A. Zella, *Katechetyczny wymiar edukacji regionalnej*, Tom I–II, Olsztyn 2001.
8. M. Machinek [red.], *Agresja i przemoc w świetle nauk przyrodniczych i humanistycznych*, Olsztyn 2002.
9. A. Misiaszek, *Duszpasterstwo osób społecznie nieprzystosowanych*, Olsztyn 2002.
10. W. Nowak, *Kult Eucharystii w Diecezji Warmińskiej 1243–1945 roku*, Olsztyn 2002.

INNE PUBLIKACJE

- P. Duksa, *Materiały do pracy z grupą młodzieżową*, Olsztyn 1997.
- P. Duksa, *Metody katechetyczne*, Olsztyn 1998.
- J. Guzowski [red.], *Ruchy i stowarzyszenia katolickie w Archidiecezji Warmińskiej*, Olsztyn 1998.
- A.J. Kalinowska [red.], *Błogosławieni, którzy umierają w Panu*, Olsztyn 2000.
- J. Chłosta [opr.], *Wiersze spod znaku Rodła*, Olsztyn 2000.
- P. Duksa [red.], *Klub młodzieżowy. Materiały do pracy z młodzieżą dla duszpasterzy i katechetów*, Olsztyn 2001.
- W. Barczewski, *Kiermasze Warmińskie*, opr. J. Chłosta, Olsztyn 2002 [Reprint wydania IV] .

**SYMPOZJA WYDZIAŁU TEOLOGII
UNIwersytetu WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Wydawca:

Studio Poligrafii Komputerowej „SQL” s.c.

1. W. Nowak [red.], *Młodzież a ewangelizacja w perspektywie wyzwań XXI wieku*, Olsztyn 2000.
2. M. Machinek [red.], *Ósmy dzień stworzenia? Etyka wobec możliwości inżynierii genetycznej*, Olsztyn 2001.
3. W. Nowak, J. Pawlik [red.], *Islam w Europie Wschodniej. Historia i perspektywy dialogu*, Olsztyn 2001.
4. H. Wojtyska [red.], *Kult Męki Pańskiej. Historia i teraźniejszość*, Olsztyn 2001.
5. J. Jezierski [red.], *Biskup Franciszek Hodur*, Olsztyn 2001.

**Bibliografia wydawnictw
Instytutu Kultury Chrześcijańskiej
im. Jana Pawła II**

KWARTALNIKI

Biuletyn Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II, od 1990 roku. [ISSN 1425-8137]³⁷

Zeszyty Teologiczne (Folia Theologica), od 1992 roku. [ISSN 1425-8145]³⁸

DRUKI ZWARTE (1992–1997)³⁹

- M. Borzyszkowski, *Zagadnienia wybrane z historii filozofii współczesnej*, Olsztyn 1992.
- M. Borzyszkowski, *Zagadnienia wybrane z historii filozofii*, Olsztyn 1992.
- B. Bilicka, *Pomoce katechetyczne. Cz. 1. — Boże Narodzenie*, Olsztyn 1992.
- M. Ejsmont, *Teologia biblijna Starego Testamentu*, Olsztyn 1993.
- B. Bilicka, *Pomoce katechetyczne. Cz. 2.* Olsztyn 1993.
- M. Pierechod, *Poradnictwo rodzinne. Cz. 1.* Olsztyn 1993.
- B. Bilicka, *Pomoce katechetyczne. Cz. 3. — O Janie Pawle II*, Olsztyn 1993.
- B. Bilicka, *Pomoce katechetyczne. Cz. 4. — Boże Narodzenie*, Olsztyn 1993.
- Z. Kobylińska, *Historia ideałów i celów wychowania*, Olsztyn 1994.
- Z. Żywica, „Wolność synów” w *Mateuszowych logiach Jezusa*, Olsztyn 1994.
- B. Szabłowska, *Rozwijam wstęgę wzruszeń*, Olsztyn 1994.
- J. Siwołowski, *Modlitwy do Boga*, Olsztyn 1994.
- B. Bilicka, *Pomoce katechetyczne. Cz. 5. — Wielki Post i Wielkanoc*, Olsztyn 1994.
- M. Dągiel, T. Feszczyn, K. Parzych, I. Feszczyn, *Instytut Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II w Olsztynie 1979–1994*, Olsztyn 1994.
- J. Jezierski, *Wprowadzenie do teologii*, Olsztyn 1994.
- J. Jezierski, *Wprowadzenie do teologii. — Wersja rosyjska*, tłumaczył W. Skukowski, Olsztyn 1994.
- M. Pierechod, *Poradnictwo rodzinne. Zagadnienia wybrane. Cz. 1–2*, Olsztyn 1994.
- Jan Paweł II, *List do dzieci*, Olsztyn 1994.
- J. Jezierski, *Bóg, stworzenie, grzech*, Olsztyn 1995.
- J. Jezierski, *Bóg, stworzenie, grzech. — Wersja rosyjska*, tłumaczył W. Skukowski, Olsztyn 1995.
- S. Ropiak [opr.], *Wielki Piątek. Godzina Czytania Słowa Bożego. Jutrznia*, Olsztyn 1995.
- S. Ropiak [opr.], *Wielka Sobota. Godzina Czytania Słowa Bożego. Jutrznia*, Olsztyn 1995.
- J. Wojtkowski, *Mariologia*, Olsztyn 1995.
- Pieśni na Adwent i Boże Narodzenie*, Olsztyn 1995.
- Stolica Apostolska, *Karta Praw Rodziny*, Olsztyn 1995.
- E. Piszczyk, *List do moich kapłanów na rok duszpasterski „Pojednania i Pokuty 1996”*, Olsztyn 1996.

³⁷ M. Dągiel, *Biuletyn Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II*, w: M. Borzyszkowski, M. Dągiel [red.], jw., s. 221–222.

³⁸ K. Parzych, *Zeszyty Teologiczne (Folia Theologica)*, w: M. Borzyszkowski, M. Dągiel [red.], jw., s. 223.

³⁹ M. Dągiel, K. Parzych, *Działalność wydawnicza Instytutu Kultury Chrześcijańskiej im. Jana Pawła II*, w: M. Borzyszkowski, M. Dągiel [red.], jw., s. 215–219. Zestawienie opracowane przez K. Parzycha na s. 216–219.

- J. Jezierski, *Chrystologia. Teologia dogmatyczna dla studentów*, Olsztyn 1996.
Pieśni na Wielki Post i Wielkanoc, Olsztyn 1996.
- J. Szymko, K. Parzych [opr.], *Modlitewnik Pielgrzymkowy*, Olsztyn 1996.
- M. Borzyszkowski, *Przewodnik po trasie Warmińskiej Pieszej Pielgrzymki na Jasną Górę*, Olsztyn 1996.
Pieśni Eucharystyczne, Olsztyn 1996.
Pieśni o Matce Boskiej, Olsztyn 1996.
- M. Pierechod, *Poradnictwo rodzinne*. Cz. 1–2. Wyd. II poprawione i uzupełnione, Olsztyn 1996.
- J. Jezierski, *Chrystologia*. — *Wersja rosyjska*, tłumaczył W. Skukowski, Olsztyn 1996.
- B. Bilicka, *Droga krzyżowa dla dzieci*, Olsztyn 1997.
- J. Wojtkowski, *Mariologia*, wyd. II, Olsztyn 1997.
- E. Piszczyk, *List do moich kapłanów na pierwszy rok przed trzecim tysiącleciem 1997*, Olsztyn 1997.
- E. Szutkowska, *Pragmatyzm w ocenie encykliki Jana Pawła II „Fides et ratio”*, Olsztyn 2002.

**KULTURA CHRZEŚCIJAŃSKA
CULTURA CHRISTIANA**

Wydawca:

Studio Poligrafii Komputerowej „SQL” s.c.

1. M. Borzyszkowski [red.], *Dialog kultur*, Olsztyn 2000.
2. M. Borzyszkowski [red.], *Etyka i demokracja*, Olsztyn 2000.